

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2024-6

8.1.2024

Gjensidige Forsikring ASA

Bygning - innbo (kombinert)

Premie – hvilke skader kan hensyntas ved premieberegningen?

Et boligsameie meldte den 25.1.21 om en vannlekkasje i en av sine seksjoner. Foretaket engasjerte Recover, som konkluderte med at årsaken var håndverkerfeil ved utbedring av en tidligere skade i 2020 på varmekabler, hvor firma M. hadde stått for utbedringen. Foretaket dekket skadene både i 2020 og 2021. Ved fornyelse av sikredes forsikringsavtale fra 1.9.21 ble årspremien økt fra kr 64 387 til 94 834, og ved fornyelse fra 1.9.22 ble den økt til kr 105 465. Sikrede hevdet foretaket måtte redusere premien fordi det urettmessig hadde tatt hensyn til utbetalinger fra forsikringssaken som ble meldt 25.1.21. Siden skaden ble påført av firma M. ved utbedring av tidligere forsikringsskade, hevdet sikrede at foretaket, som engasjerte firma M., måtte kreve regress av dette firmaet, og at det var urimelig at foretaket veltet ansvaret for skaden over på sikrede ved å kreve høyere premie. Foretaket fastholdt at forsikringspremiene var beregnet på korrekt grunnlag, og avviste videre at det hadde regressplikt. Nemnda kom til at så lenge sikrede hadde valgt på benyttes seg av forsikringen, var det klart at foretaket hadde rett til å hensynta skaden og det som var utbetalt ved senere premieberegninger. Nemnda viste videre til at foretaket ikke hadde plikt til å kreves regress av skadevolder.

Saksfremstilling

Saken gjelder tvist om størrelsen på sikredes forsikringspremie, herunder spørsmål om foretaket har plikt til å kreve regress.

Sikrede, som er et boligsameie, meldte 25.1.21 om vannlekkasje i en seksjon.

Sikrede hadde bygningsforsikring i avtaleperioden 1.9.20 til 31.8.21 med årspremie på kr 64 387. Premien ble økt til kr 94 834 for perioden 1.9.21–31.8.22, jf. fornyelse utstedt 28.7.21, og deretter økt til kr 105 465 for perioden 1.9.22–31.8.23, jf. fornyelse utstedt 28.7.22.

Foretaket informerte i de nevnte fornyelsesdokumentene om indeksreguleringer i hhv. 2021 og 2022, og at "Prisøkning som følge av indeksregulering kommer i tillegg til eventuelle prisøkninger for den enkelte forsikring." I 2021 informerte foretaket i tillegg i "Varsel om premieøkning" til sikrede 29.6.21 om at:

I forbindelse med den årlige fornyelsen av ovennevnte forsikringsavtale i Gjensidige Forsikring, har vi gjennomgått deres forsikringsforhold.

Gjennomgangen av antall skader og utbetalte erstatninger på deres forsikring, tilsier at premienivået er for lavt.

Med hjemmel i forsikringsavtaleloven § 3-3 (2) varsler vi derfor om at premien for deres forsikringsavtale, vil øke med minimum 40% og overstige ordinære priser fra førstkommende hovedforfall den 01.09.2021.

En samlet oversikt over deres skader, finner dere ved å logge inn på deres sider, via Logg inn på www.gjensidige.no

Med hensyn til vannskaden meldt 25.1.21 engasjerte foretaket Recover som foretok befaringsrapport 26.1.21 og utarbeidet rapport sto det årsaken var håndverkerfeil og videre at:

Vad orsakada skadan och varför?

Läckage från otät våtrum. Vid tidigare renovering av våtrumets golvvärme kablar (hösten 2020) har man rivit de tidigare flisorna lagt nya kablar och sedan stöpt betong på detta utan att lagt nytt membran. Troligtvis är membranet skadat efter rivningen av de tidigare flisorna gjordes. Det läcker vatten ner i via gipshimlen i badet under. Kunden säger att detta inte har hänt förut utan det är en ny skada som uppkommit efter man lagt varmekablar.

Regress?

Ja

Möjlig regress mot ..firma M.. en firma som enl styreleder är rekviderad på uppdrag av Gjensidige i förhållande till tidigare skada på varmekablar.

Har pratat med flisläggaren på berörda företag och han säger att ha inte gjort något arbete med membran vid byte av varmekablarna.

[....]

Sammanfattning

Vattenläckage från otätbadrum, flisorna på detta badrum är byta i en skadesak gällande jordfel på dessa. Detta är gjort hösten 2020, i rommehjulen så har kunden upptäckt våta toarullar på en hylla i badet men inte tänkt mer på det först nu, det har kommit vattenfläckar på vägg inne på lilla badet direkt under det nyrenoverade badet. Jag ser de som inte helt omöjligt att det har blivit skador på badet vid pigging av de gamla flisorna och detta bör rimligtvis reklameras till de som utfört arbetet.

Foretaket informerte sikrede 28.1.21 at det på bakgrunn av rapporten og forsikringsvilkårene dekket følgene av lekkasjen, men ikke utbedring av selve feilen/årsaken fordi utett våtrum i seg selv ikke var dekket av forsikringen. Foretaket informerte sikrede 23.3.21 at det etter avtale hadde bestilt Recover for utbedring av skaden og at egenandelen var kr 10 000.

I den tidligere forsikringssaken knyttet til skaden på de nevnte varmekablene hadde firma M. utarbeidet en rapport etter besiktigelse 10.1.20. Rapporten fastslo under "Skadeomfang" at:

... Firma M ... ble rekvirert da en varmekabel på bad i 2.etg sluttet å fungere som følge av jordfeil. Skadested i dusj ble hugget opp hvor det er tydelig at denne kabel er svekket og full av vann, i tillegg til at det er flere feil ut i gulvet. Grunnet disse forholdene vil det ikke være mulig med en reparasjon av denne kabelen. Det anbefales derfor å legge et nytt gulv med ny varmekabel på dette gulvet. Betongen som ble hugget opp var veldig porøs og ganske fuktig. Til slutt ble skadestedet støpt igjen med vannfast betong i påvente av nytt gulv.

Feilårsak:

Grunnet svekket isolasjon ytterst på kabel har fuktighet trukket inn i kabel og ført til flere feil.

Gjenstående arbeid:

Legge nytt gulv. Sender med overslag på dette

Igangsatte arbeider

Et skadested ble hugget opp

Annen info: Kunden ønsket dette utført

Foretaket mottok 23.3.21 en ny revidert rapport fra Recover om vannlekkasjen meldt 25.1.21. Rapporten anga under "Oppsummering" følgende knyttet til regress:

Udatering 12/2 - Etter befaringsrapport med ... firma M ...

Vattenavringen i sluket på badet är lite begränsat och sluket måste rensas. ...Firma M.. tar inte på sig något ansvar för utförda arbetet utan menar att de inte rört membran och inte gjort något fel även om badet nu har börjat läcka.

Updatering 16/2 - utlåtande från (far till eier med kompetens inom våtrum).

Firmaet M ... har utført rehabilitering av badegulv etter en skade med brudd i varmekabel.

Det er lagt nye fliser oppå et gammelt gulv etter at de gamle flisene var hugget bort.

Det er et sluk i dusjen, og det er en selvfølge at alle forhold rundt et sluk skal være tett slik at det ikke oppstår vannskader.

Kan du se over om det er noen beskrivelse som er feil før jeg sender til J ...

Det har tidligere ikke vært vannlekkasjer fra dette badet selv med meget hyppig bruk fra foreldre og tre barn.

Etter at det ble lagt nytt gulv har det ved flere anledninger vært vannlekkasjer ned i underliggende etasje.

Ved befaring 10 februar fra ... firma M.. fikk de med selvsyn se at det var vannlekkasjer fra dette sluket, og de gjorde noen provisoriske tetninger innunder slukrist.

Ved befaring i dag sammen med J. ... fra Recover må det bare konstateres at arbeidet som er gjort i sluket er svært uprofesjonelt - både før tettingen som ble gjort den 10. februar og den provisoriske tettingen som ble gjort den 10.februar.

Det er mulig at det nå i øyeblikket er tett og at det ikke lenger er direkte vannlekkasjer ned til underliggende etasje, men dette er ikke akseptabel løsning på permanent basis.

Det må direkte konstateres at arbeidet som er gjort ikke tilfredsstiller våtromsnormen - som er et krav ved arbeid på bad.

Enten er ikke ... firma M... sertifisert for å gjøre arbeider etter Våtromsnormen, eller så har de i dette tilfellet gitt blaffen. Også dialogen med kunde er svært uprofesjonelt - både ved befaring, og ikke minst i mail av 10 februar med usannheter. Slike firma bør ikke ha tillatelse til å drive slike arbeider. En av hensiktene med å innføre Våtromsnormen i 1994 var nettopp å få useriøse firmaer bort fra markedet slik at huseiere ikke skulle bli utsatt for slike ting som ... kunde ... har blitt utsatt for.

I dette tilfellet ligger en membran under en tidligere påstøp, men av en eller annen grunn har denne tydeligvis blitt skadet under arbeidet med rehabiliteringen i og med at det har oppstått vannskader etter at ...firma M.. gjorde sitt arbeid.

For å tilfredsstille krav i Våtromsnormen burde det i dette tilfellet vært lagt ny membran før det ble lagt fliser. Arbeidet burde vært avsluttet med en oppbyggingsring (eks JOTI) fra det gamle sluket, og at ny membran hadde vært trukket ned over kanten på oppbyggingsringen.

Jeg vil anbefale at hele arbeidet må gjøres om igjen som en ren reklamasjon på utført arbeid. Det bør legges membran under nye fliser og at det settes inn en oppbyggingsring ned til selve sluket, og at den nye membranen klart legges over kanten på oppbyggingsringen

Ifølge foretaket ble dets regressavdeling varslet og foretaket loggførte 23.3.21 følgende:

Siden det er oppgitt i skaderapport at GF har utbedret skade her tidligere sjekka jeg historikken til sameiet. Tidligere skadesak på denne adressen – ...veien ...B - er ...skadenr.....,16. ..Firma M.. hyra inn til å reparere varmekabel. Men så er det også en sak fra 26.10.20 - som gjelder ...E hvor det er utett bad på grunn av utett sluk. Skadesak 17. Finner også en sak på skadenummer ,14 med SD 20.05.16 som gjelder ... A - her var det en dårlig pakning på rør fra sluk, men altså fra samme sluk. Skadenummer ,7 gjelder også utett våtrom, lekkasje fra sluk. Skadedato 2014. Denne gjelder også ...E. Da har vi i alle fall tre skadesaker i forskjellige boenheter med samme feil på badet - og ...firma M.. har sagt til LV at de ikke hadde gjort arbeid på membran. Ser ut som de har fjerna betonggulv og lagt nye fliser ut fra tidligere skadesak. LV sier de kanskje kan ha kommet borti. Det eneste vi har konkret er nærhet i tid for at lekkasjen skyldes arbeidene fra ...firma M... Det fremkommer heller ikke mer konkrete opplysninger om hva ...firma M.. evt. har gjort feil, annet enn at lekkasjen oppsto etter de var der. Dette sett i sammenheng med historikken med samme lekkasjested mener jeg er tynt grunnlag for å gå på M-tek. Det virker også vanskelig å avgjøre nå i ettertid om det var eksisterende svakhet ved sluk eller ...firma M sitt.. arbeid som er hovedårsak. I tillegg fremkommer det at ...firma M.. har vært på befaring og mener at de ikke er ansvarlige. Jeg setter derfor ikke i gang regress her.

Sikrede sendte 18.6.23 klage til Finansklagenemnda.

Foretaket fremla deretter følgende uttalelse fra salgsavdelingen om premieøkningen:

På bakgrunn av de registrerte og utbetalte skade-erstatningene har Gjensidige sett seg nødt til å øke premien, slik det ble varslet i brev av 29.06.2021. Fornyelsespremien i 2021, øket fra kr. 64.387,- til kr. 94.834,-. Dette utgjør en økning etter indeks på 43%. Det påfølgende året (2022), ble fornyelsespremien etter indeksregulering, økt med 7%. Til grunn for denne vurderingen som ble gjort i 2021 på en samlet utbetaling siste 5 år på kr. 701.188,- og en samlet premie for den samme perioden på kr. 266.391,-. Med oppdaterte tall for siste 5 år pr juli 2023, så har vi hatt en samlet utbetaling på kr. 613.337,- og en opptjent premie på kr. 319.473,-. I forhold til dagens tariff, ville denne forsikringen blitt priset til ca. 100.000,-, dersom det ble lagt til en grunn en historikk uten skader. Basert på dette vurderes ikke premien å være satt for høyt i forhold til risikoen.

Sikrede anfører at foretaket har beregnet forsikringspremien på uriktig grunnlag. Foretaket kan ikke ta hensyn til utbetaling i en forsikringssak som skyldtes skade forårsaket av firma M., som ble hyret inn av foretaket for å utbedre skade i en annen forsikringssak. Sikrede viser til at den nye skaden var større enn den opprinnelige, som besto i at varmekabler på badet i en av sameiets boenheter var ødelagt.

Foretaket har forklart økt premie for 2023 med erstatningssaken, og at det ikke har krevd regress fra sin underleverandør. Sikrede hevder foretaket ikke kan velte ansvaret over på sikrede når det ikke selv vil søke regress. Foretaket må etter alminnelige erstatningsrettslige regler være ansvarlig for skade påført grovt uaktsomt av foretakets underleverandør. Foretaket hadde alle rapporter og bevis i saken. Det er ikke usikkerhet rundt ansvarsforholdet, jf. rapport og bilder fra Recover, samt at Recover har beskrevet firma M. som useriøst. Det var foretaket som ga firma M. oppdraget, og som hadde kontakt med firma M. Foretaket informerte ikke sikrede om at sameiet måtte søke regress selv før det var for sent. Sikrede anser det for urimelig at foretaket ikke må søke regress der det er 100 % sikkert at dets underleverandør har påført skade, men at det selv kan kreve større premie.

Forsikringsforetaket anfører at forsikringspremien er korrekt. Det er beklagelig hvis firma M. skadet gulvet under sitt arbeid i 2020, men det er ukjent om deres regressavdeling hadde tilgang til den reviderte rapporten av 23.3.21 fra Recover da det foretok sin vurdering samme dag som rapporten kom. Reparatøren avviser ansvar, og det er usikkert om foretaket hadde vunnet frem med et slikt regresskrav. Foretaket har rett til å tre inn i et krav som forsikringstager har mot en skadevoldende tredjepart, men ikke en plikt til å gjøre det.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretakets premieberegning er korrekt og om foretaket har plikt til å kreve regress mot en evt. skadevolder.

Sikrede anfører at foretaket har plikt til å kreve regress hos en reparatør som har påført forsikringsobjektet ytterligere skade under reparasjonen. Foretaket har etter skl. § 4-3, jf. § 4-2, rett til å tre inn i et krav sikrede har mot skadevoldende tredjemann når denne handler i næringsvirksomhet, men har ikke noen plikt til å gjøre det, jf. for så FinKN 2014-169. Foretaket har heller ikke påtatt seg noen slik plikt etter forsikringsavtalen.

Foretaket har forklart at det vurderte å kreve regress, men konkluderte med at det ikke var grunnlag for å gå videre med et slikt krav fordi det anså det for svært usikkert om det ville vinne frem. Nemnda kan ikke se at sikrede har dokumentert at foretakets vurdering var feil.

Sikrede anfører at økningen av forsikringspremien som fant sted ved fornyelser av forsikringen etter avtaleperioden 1.9.20–1.9.21 er for høy fordi foretaket urettmessig medtok skadesaken meldt 25.1.21 i grunnlaget for vurderingen av premien. Så lenge sikrede valgte å benytte seg av forsikringen i stedet for selv å forfølge kravet mot firmaet sikrede hevder er skadevolder, er det klart at foretaket har rett til å ta hensyn til skaden og det som er utbetalt under forsikringen ved

sin senere premieberegning.

Finansklagenemnda har for øvrig ikke grunnlag for å vurdere foretakets premieberegning eller premiestruktur, jf. FinKN 2021-510 og 2020-86.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).